

Єлизавета Ярославівна КОРОЛЬ,

студентка групи 3-1-ОО Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

Науковий керівник – МЕЩЕРЯКОВ Володимир Євгенійович,

кандидат економічних наук, доцент кафедри прикладної економіки і міжнародних економічних відносин

Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМ ВАЛЮТНИМ ФОНДОМ

За умов недостатності власних коштів держави та значного скорочення капітальних вкладень перед урядом будь-якої країни постає питання залучення іноземного капіталу або отримання міжнародного кредиту. Це обумовлює необхідність країн звертатися за позиками до міжнародних фінансових інституцій.

Міжнародний валютний фонд є одним найважливіших та найвагоміших учасників сучасних міжнародних економічних відносин. Він є найбільшим кредитором України з-поміж міжнародних фінансових організацій. Нинішній стан валютно-фінансового співробітництва України з цією міжнародною інституцією викликає гостру потребу вдосконалення всіх систем, що лежать в основі механізму співробітництва як з боку країни-позичальника, так і з боку зовнішніх кредиторів.

Україна стала членом МВФ у 1992 році відповідно до Закону України «Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій», який було прийнято 3 червня 1992 року [1].

Основним напрямом використання кредитів МВФ було надання кредитів Міністерству фінансів України для обслуговування зовнішнього боргу, фінансування дефіцитів платіжного та торговельного балансів. Формування, у тому числі, завдяки позикам МВФ, валютних резервів НБУ повинно було підтримати стабільність національної валюти, успішно провести грошову реформу, ввести з часом повну конвертованість гривні за поточними операціями.

Сьогодні членами МВФ є 189 країн. Кожна країна-учасниця, вступаючи у Фонд, робить відповідний внесок, який визначається встановленою квотою. Розміри квоти визначаються на основі питомої ваги країни у світовій економіці. Ця квота переглядається кожні 5 років. Оскільки МВФ є організацією акціонерного типу, то, по-перше, його ресурси переважно складаються з внесків країн-членів, по-друге, стосовно квот визначаються «вага» голосу кожної країни в керівництві Фондом та обсяг її можливих запозичень. Квота країн-членів МВФ з моменту набуття чинності Кінгстонської валютної системи

складається з 22,7% у вільно конвертованій валюті та 77,3% у національній валюті [2].

Беручи до уваги, що Програма «Механізм розширеного кредитування» (Extended Fund Facility) (2018-2019) була розрахована на 4 роки й термін її дії закінчувався в березні 2019 року, а також враховуючи виклики сучасного політико-економічного стану в Україні, актуальність продовження реалізації спільних з МВФ програм зберігається на надзвичайно високому рівні. З огляду на це, 19 жовтня 2018 року між Україною та МВФ було досягнуто згоди щодо започаткування нової спільної з Міжнародним валютним фондом Програми Stand-by тривалістю 14 місяців та обсягом 3,9 млрд дол. США, яка замінила Програму EFF, схвалену у березні 2015 року. Україна в рамках співробітництва з МВФ отримала 22410,76 млн спеціальних прав запозичення (еквівалент 32900 млн дол. США) [3].

Безоглядне і неефективне використання коштів МВФ може поставити під загрозу економічну незалежність нашої держави. Варто нагадати, що кредити Фонд надає лише з дотриманням певних економічних і політичних вимог у формі програми стабілізації економіки. Проте Україна не виконує всі вимоги МВФ, що обумовлює гальмування подальшого процесу кредитування.

Співпраця з Міжнародним валютним фондом є важливою для економіки України. Довгострокові кредити МВФ направлені на розв'язання проблеми платіжного балансу, підтримки курсу національної валюти. Одночасно МВФ стимулює проведення економічних трансформацій, які дають змогу забезпечити в перспективі економічне зростання країни. Тож для стабілізації економіки уряд країни повинен ефективно і цілеспрямовано використовувати кошти МВФ.

Таким чином, для подальшої активної співпраці України з МВФ необхідно вживати різних організаційно-економічних заходів, внести зміни до чинного законодавства, активізувати стимулюючу роль держави через удосконалення податкового законодавства тощо. Але Україні слід поступово переносити центр уваги у площину безкредитних стосунків з МВФ, узгодження головних параметрів макроекономічної політики з тенденціями та прогнозами розвитку світової економічної кон'юнктури та напрямками світових фінансових та інвестиційних потоків.

Список посилань

3. Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій: Закон України від 03.06.1992 р. № 2402-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-12> (дата звернення 05.03.2020).

4. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/external/russian/index.htm> (дата звернення: 05.03.2020).

5. Міжнародний валютний фонд. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mvf> (дата звернення: 05.03.2020).